

- PETERKA, Jiří, *Královský úřad Opava ([1566] 1742–1782)*. Inventář archivního fondu. Opava 2013. Nepublikovaný strojopis.
- STRATIL, Ivo, *Zemské právo Jánský Vrch 1738–1850*. Inventář archivního fondu. Opava 1965. Nepublikovaný strojopis.
- ŠIMON, Zdeněk, *Předběžná zpráva o archivním výzkumu Zlatých Hor*. Ústav pro výzkum rud, Kutná Hora 1955 (uloženo v ČGS-Geofond sign. GF P 7353).
- TIŠNOVSKÝ, Zdeněk, *Závěrečná zpráva Revize rýžovisk*. GP Ostrava, záv. Zlaté Hory 1969 (uloženo v ČGS-Geofond sign. GF P 21425).
- TIŠNOVSKÝ, Zdeněk, *Revize rýžovisk II. Závěrečná zpráva*. Geologický průzkum Ostrava, záv. Zlaté Hory, Zlaté Hory 1976, (uloženo v ČGS-Geofond sign. GF P 48604).
- UHROVÁ, Danuše, *Kontrolní stanovení Au ve dvou 100 t vzorcích lokality Zlaté Hory, závěrečná zpráva*. Ústav pro výzkum rud Mníšek pod Brdy 1982 (uloženo v Archiv Diama, s. p., sign. UVR VZ 5234).
- ZEZULA, Michal, *Počátky města Moravské Ostravy ve světle archeologických pramenů*. Diplomová práce obhájená na Ústavu archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, Brno 2002, obr. 87–96.

Literatura

- ADAMOVÁ, Karolína – LOJEK, Antonín – SCHELLE, Karel – TAUCHEN, Jaromír, *Velké dějiny zemí Koruny české. Právo*. Praha 2017.
- ADÁMKOVÁ, Táňa, *Zlaté Hory (k. ú. Zlaté Hory v Jeseníkách, okr. Jeseník)*. Přehled výzkumů 56/2. Brno 2015, s. 316.
- AGRICOLA, Georg, *De re metallica libri XII. Zwölf Bücher vom Berg- und Hüttenwesen*. Wiesbaden 2006.
- Jiřího AGRICOLY *Dvanáct knih o hornictví a hutnictví. Georgii Agricolae De re metallica libri XII* (eds. B. Ježek – J. Hummel). Montanex 2001.
- ANDERS, Heinrich, *Deutsche Eintragungen aus dem 15. Jh. in dem ältesten Stadtbuch von Gostyn aus dem 16. Jh.* Deutsche wissenschaftliche Zeitschrift für Polen 1939, sešit 36, s. 219–238.
- ANTONÍN, Robert, *Jindřich Korutanský*, in: Marie Ryantová – Petr Vorel a kol., *Čeští králové*. Praha – Litomyšl 2008, s. 155–168.
- ANTONÍN, Robert, *Zahraniční politika krále Václava II. v letech 1283–1300*. Knihnice Matice moravské 26. Brno 2009.
- BAKONČÍK, Vladislav, *Wallfahrtsort Maria Hilf bei Zlaté Hory – Zuckmantel*. Zlaté Hory 2008.
- BALATKA, Břetislav – DEMEK, Jaromír (eds.), *Zeměpisný lexikon České socialistické republiky: hory a nížiny*. Praha 1987.
- BARCIAK, Antoni, *Tytuł opawski książąt wrocławsko-legnickich w początkach XIV wieku*, in: Ludzie, Kościół, wierzenia: studia z dziejów kultury i społeczeństwa Europy Środkowej. Księga Pamiątkowa Prof. Stanisława Byliny (eds. Wojciech Iwańczak – Stanisław K. Kuczyński). Warszawa 2001, s. 445–452.
- BARTAS, František, *Geologické a petrografické poměry území Zlaté Hory – Heřmanovice s ohledem na rudní ložiska*. Přírodovědný sborník Ostravského kraje 11/2–3. Opava 1950, s. 134–162.
- BARTAS, František, *Geologické a petrografické poměry území Zlaté Hory – Heřmanovice*. Přírodovědný sborník Ostravského kraje, XI/1950, č. 2/3. Opava 1951, s. 134–162.
- BERANOVÁ, Magdaléna, *Zemědělství starých Slovanů*. Praha 1980.
- BEUG, Hans-Jürgen, *Leitfaden der Pollenbestimmung für Mitteleuropa und angrenzende Gebiete*. München 2004.
- BEUTMANN, Jens, *Untersuchungen zu Topographie und Sachkultur des mittelalterlichen Zwickau. Die Ausgrabungen im Nordwesten des Stadtkerns*. Veröffentlichungen des Landesamtes für Archäologie mit Landesmuseum für Vorgeschichte 49. Dresden 2007.
- BĚLINA, Pavel – KAŠE, Jiří – KUČERA, Jan P., *Velké dějiny zemí Koruny české. X (1740–1792)*. Praha – Litomyšl 2001.
- BIERMANN, Gottlieb, *Geschichte der Herzogthümer Troppau und Jägerndorf*. Teschen 1874.
- BÍLEK, Jaroslav, *Ius regale montanorum. (Právo královské horníkuov.) České horní právo. 2*. Příbram 1978.
- BÍŠKOVÁ, Jarmila – BRYCHOVÁ, Veronika – DAMIÁN, Peter – DRESLEROVÁ, Dagmar – DANIELISOVÁ, Alžběta – HOŠKOVÁ, Kristýna – JOHN, David – KOŠTOVÁ, Nikola – LIMBURSKÝ, Petr – MORAVCOVÁ, Alice – PACHNEROVÁ BRABCOVÁ, Kateřina – PETROVÁ, Markéta – SVĚTLÍK, Ivo – ŠNEBERGER, Jiří – TELC, Josef – VALÁŠEK, Vojtěch – VONDROVSKÝ, Václav, *Současné možnosti radiokarbonové datovací metody*. Archeologické rozhledy, v tisku.
- BOBKOVÁ, Lenka, *Jan Lucemburský. Otec slavného syna*. Velké postavy českých dějin 27. Praha 2018.

- BRACHTL, Zdeněk – VEČEŘA, Josef, *Terénní archeologický průzkum středověkých důlních děl na Zlatohorsku (okr. Jeseník)*. Přehled výzkumů 39 (1995–1996). Brno 1999, s. 518–519.
- BRONK RAMSEY, Christopher. *Bayesian analysis of radiocarbon dates*. Radiocarbon, 51(1), 2009, s. 337–360, doi: 10.1017/S0033822200033865.
- CREUTZENSTEIN, Maximilian Ludwig von, *Von dem restaurireten und wiederum in Gang gebrachten Gold-Bergwerck bey Zuckmantel im Fürstenthum Neisse in Ober-Schlesien*. - Sammlung von Natur- und Medicin- wie auch hierzu gehörigen Kunst- und Literatur-Geschichten (ed. Johann Kanold). II Versuch - Winter-Quartal, November, Class V, Artic. II, fol. 345-357. Vratislav 1717.
- CYMBALAK, Tomasz, *Wybrane znaleziska podkówek do butów z terenu Czech na tle analogii środkowo europejskich*. Archaeologica Pragensia, 18, 2006, s. 263–282.
- CZECHOWICZ, Bogusław, *Zapomniane górnicze mikrosanktuarium. Projekty kaplic w Horní Údolí autorstwa Michaela Kleina*, in: Pielgrzymowanie i sztuka. Góra Świętej Anny i inne miejsca pielgrzymkowe na Śląsku (eds. Joanna Lubos-Kozieł – Jerzy Gorzelik – Joanna Filipczyk – Albert Lipnicki). Acta Universitatis Wratislaviensis 2846. Historia Sztuki XXII. Wrocław 2005, s. 419–424.
- ČAPSKÝ, Martin, *Vévoda Přemek Opavský (1366–1433). Ve službách posledních Lucemburků*. Knižnice Matice moravské 17. Brno – Opava 2005.
- ČAPSKÝ, Martin, *Moravsko-slezské pomezí v závěru vlády Jana Lucemburského*, in: Král, který létal. Moravsko-slezské pomezí v kontextu středoevropského prostoru doby Jana Lucemburského (ed. David Majer). Ostrava 2011, s. 31–38.
- ČAPSKÝ, Martin, *Markrabě Jošt a opavští Přemyslovci mezi spojenectvím a rivalitou*, in: Libor Jan a kol., *Morava v časech markraběte Jošta. K 600. výročí zvolení posledního Lucemburka z moravské větve římským králem a jeho úmrtí*. Brno 2012, s. 111–122.
- ČAPSKÝ, Martin, *Zrození země. Komunikující společenství pozdně středověkého Slezska. Historické myšlení 62*. Praha 2013.
- ČORNEJOVÁ, Ivana – KAŠE, Jiří – MIKULEC, Jiří – VLAS, Vít, *Velké dějiny zemí Koruny české. VIII (1618–1683)*. Praha – Litomyšl 2008.
- D'ELVERT, Christian, *Zur Geschichte des Bergbaues und Hüttenwesens in Mähren und Oesterr.-Schlesien*. Brno 1866.
- Der politische Bezirk Freiwaldau mit den Gerichtsbezirken Freiwaldau, Jauernig, Weidenau und Zuckmantel. Kulturleben, Wirtschaftsleben, Landschaft, Geschichte und Sage. Ortsverzeichnis*. Hohenstadt 1938.
- DOLEŽALOVÁ, Kateřina, *Středověké keramické lampy v Jihlavě a na Starých Horách u Jihlavy*. Acta rerum naturalium, 12, 2012, s. 211–220.
- DOLEŽEL, Jiří, *Středověký areál těžby stříbra Havírna u Štěpánova nad Svratkou: dokumentace v letech 2017–2019 a problém její interpretace*. Přehled výzkumů, 61/2, 2020, s. 71–112.
- DRNOVSKÝ, Pavel – GURICOVÁ, Lucie, *Podkovy z tzv. staré sbírky Muzea východních Čech v Hradci Králové. Poznámky k typologii středověkých a novověkých nálezů*, in: Živá archeologie. (Re)konstrukce a experiment v archeologii 18, 2016.
- DUINDAM, Jeroen, *Dynasties. A Global History of Power (1300–1800)*. Cambridge 2015.
- DUDKOVÁ, Veronika – KOVÁČIK, Peter – KOUTECKÝ, Tomáš – VEČEŘA, Josef, *Dřevěné části historického vodotěžního zařízení z Poštovní štolý u Zlatých Hor*. Vlastivědný věstník moravský LXXIII / 3–4, 2021, s. 338–356.
- DUDOVÁ, Lydie – SZABÓ, Péter, *Holocene history of Larix in the Jeseníky Mts, Czech Republic*. Preslia 94, 2022, s. 233 – 253.
- ENS, Faustin, *Das Oppaland, oder der Troppauer Kreis, nach seinen geschichtlichen, naturgeschichtlichen, bürgerlichen und örtlichen Eigenthümlichkeiten. IV. Ortsbeschreibungen der Fürstenthümer Jägerndorf und Neisse Österreichisch-Antheils und der Mährischen Enclaven im Troppauer Kreise*. Wien 1837.
- Festschrift zur 700 Jahrfeier der Stadt Zuckmantel und eine Rückschau auf die jüngere Ortsgeschichte* (ed. V. Wolff). Zuckmantel 1924.
- FOJT, Bohuslav – VEČEŘA, Josef, *Zlaté Hory ve Slezsku – největší rudní revír v Jeseníkách. Část 1.: A-Historie těžby B. Přehled literárních poznatků*. – Acta Mus. Moraviae, Sci. geol. LXXXV (2000), č. 1-2. s. 3-45. Brno 2000.
- GALGÁNEK, Jan – PIŠL, Pavel, *Působení geologického průzkumu ve zlatohorském rudním revíru*, in: Zlatohorský rudní revír (minulost, současnost, budoucnost). Sborník přednášek z mezinárodní konference (eds. Vratislav Pecina – Josef Večeřa). Jeseník 2004, s. 58–63.
- GORYCZKOVÁ, Naďa – GRŮZA, Antonín, *Stavebně historický průzkum farního kostela Nanebevzetí Panny Marie ve Zlatých Horách*. Ostrava 1999. Nepublikovaný strojopis, uložen v archivu NPÚ, ú. o. p. v Olomouci, inv. č. 5194.
- GOŠ, Vladimír – NOVÁK, Jaromír – KAREL, Jiří, *Nadzemní objekt v Rýmařově – Hrádku*. Časopis Slezského muzea, série B, XXIV(2), 1975, s. 97–105.
- GRAFF, Eberhard Gottlieb, *Althochdeutscher Sprachschatz oder Wörterbuch der althochdeutschen Sprache*. Berlin 1836.

- GROWKA, Květoslav, *Monety Księstwa Nyskiego*, in: *Europejskie dziedzictwo górnictwa złota na terenie Głuchotaz i Złatych Hor*. Głuchotazy 2002, s. 43–49.
- GROWKA, Květoslav, *Mincování vratislavských biskupů v Nise a Zlatých Horách*, in: *Zlatohorský rudní revír (minulost, současnost, budoucnost)*. Sborník přednášek z mezinárodní konference (eds. Vratislav Pecina – Josef Večeřa). Jeseník 2004, s. 23–26.
- GRÜNHAGEN, Colmar, *Die Hussitenkämpfe der Schlesier 1420–1435*. Breslau 1872.
- Habsburkové. Země Koruny české ve středoevropské monarchii 1526–1740* (eds. Václav Bůžek – Rostislav Smíšek). Praha 2017.
- HANULIAK, Václav, *Odkryté zvyšky kováčské vyhne na Liptovskom hrade*. *Archaeologia historica*, 8, 1983.
- HOFFMANN, František, *Středověké město v Čechách a na Moravě*. Praha 2009.
- HOFFMANN, Julius Carl, *Ruine Edelstein bei Zuckmantel*. *Alt Vater XII/1*, 1894, s. 63–64.
- HOFFMANN, Julius Carl, *Führer durch Zuckmantel und Umgebung*. Zuckmantel 1907.
- HOLÁ, Mlada, *Holdovací cesty českých panovníků do Vratislavi v pozdním středověku a raném novověku (1437–1617)*. Praha 2012.
- HÖNIGER, Johann, *Beschreibung des Goldbergwerkes nächst Zuckmantel und Obergrund im Troppauer Kreis k. k. Schlesien zur Errichtung einer Berggewerkschaft, dieses neulich in Betrieb gesetzt, ehemals auf Gold, Silber, Blei, Kupfer, Vitriol und Farben betrieben, ergiebigen Bergbaues*. Opava 1847.
- HÖNIGER, Johann, *Kurze geschichtliche Darstellung de Goldbergbaues zu Obergrund in k. k. Schlesien*. *Jahrbuch der kaiserlich-königliche Geologischen Reichsanstalt*. II/III. Wien 1851, s. 91–95.
- HÖNIGER, *Der Goldbergbau am Queberge bei Zuckmantel in Oesterr. Schlesien*. *Oesterreichische Zeitschrift für Berg- und Hüttenwesen*, 1876, s. 204–206, 216–219. Wien 1876.
- HOSÁK, Ladislav – ŠRÁMEK, Rudolf, *Místní jména na Moravě a ve Slezsku I. A–L*. Praha 1970.
- HOSÁK, Ladislav – ŠRÁMEK, Rudolf, *Místní jména na Moravě a ve Slezsku II. M–Ž*. Praha 1980.
- HRUBÝ, Petr, *Metalurgická produkční sféra na Českomoravské vrchovině v závěru přemyslovské éry*. *Spisy Filozofické fakulty Masarykovy univerzity*, 487, 2019.
- HRUBÝ, Petr – KMOŠEK, Matěj – KOČÁROVÁ, Romana – KOŠTÁL, Martin – MALÝ, Karel – MILO, Peter – TĚSNOHLÍDEK, Jakub – UNGER, Jiří, *Medieval Mining Centre of Buchberg in the Bohemian-Moravian Highlands. Metal Production in the Kingdom of Bohemia (13th–14th Centuries)*. *Památky archeologické*, 62, 2021, s. 333–384.
- CHÁB, Jan a kol., *Stručná geologie základu Českého masivu a jeho karbonského a permského pokryvu*. Praha 2008.
- CHYTRÝ, Milan – DANIHELKA, Jiří – KAPLAN, Jiří – WILD, Jan – HOLUBOVÁ, Dana – NOVOTNÝ, Petr – ŘEZNÍČKOVÁ, Marcela – ROHN, Martin, DŘEVOJAN, Pavel – GRULICH, Vít – KLIMEŠOVÁ, Jitka – LEPŠ, Jan – LOSOSOVÁ, Zdeňka – PERGL, Jan – SÁDLO, Jiří – ŠMARDA, Petr – ŠTĚPÁNKOVÁ, Petra – TICHÝ, Lubomír – AXMANOVÁ, Irena – BARTUŠKOVÁ, Alena – BLAŽEK, Petr – CHRTEK, Jindřich Jr. – FISCHER, Felícia M. – GUO, Wen-Yong – HERBEN, Tomáš – JANOVSÝ, Zdeněk – KONEČNÁ, Marie – KÜHN, Ingolf – MORAVCOVÁ, Lenka – PETŘÍK, Petr – PIERCE, Simon – PRACH, Karel – PROKEŠOVÁ, Helena – ŠTECH, Milan – TĚŠITEL, Jakub – TĚŠITELOVÁ, Tamara – VEČEŘA, Martin – ZELENÝ, David & PYŠEK, Petr, *Pladias Database of the Czech Flora and Vegetation*.
- INDRA, Jaromír, *Mincování nízkého knížete a vratislavského biskupa Filipa Gottharda Schaffgotsche v letech 1748–1777 v Cukmantlu, Vídní a v Praze*. *Numismatické listy* 58/2, 2003, s. 37–55.
- INDRA, Jaromír, *Mincování nízkého knížete a vratislavského biskupa Filipa Gottharda Schaffgotsche v roce 1748 v Cukmantlu*, in: VII. svatováclavské česko-polsko-německé setkání v Jeseníku 2007. Sborník referátů (ed. Květoslav Growka). Jeseník 2007, s. 149–155.
- JAN, Libor, *Václav II. a struktury panovnické moci*. Knihnice Matice moravské 18. Brno 2006.
- JAN, Libor, *Václav II. Král na stříbrném trůnu. 1283–1305*. Praha 2015.
- JANGL, Ladislav, *České horní právo. I. Horní zákony*. Příbram 1977.
- JANGL, Ladislav, *Staré hornické a hutnické míry a váhy*. Sokolov 2006.
- JAWORSKI, Krzysztof, *Komunikacja. Podkow*, in: *Ulice średniowiecznego Wrocławia*. *Wratislavia Antiqua* 11 (red. J. Piekalski – K. Wachowski). Wrocław 2010.
- JIRÁSEK, Zdeněk a kol., *Slezsko v dějinách českého státu. I. Od pravěku do roku 1490*. Praha 2012.
- JIRÁSEK, Zdeněk a kol., *Slezsko v dějinách českého státu. II. 1490–1763*. Praha 2012.
- JOANIDIS, Sotiris, *Zlaté Hory v Jeseníkách. Letopisy*. Zlaté Hory 2004.
- JUNGNITZ, Joseph, *Die Grabstätten der Breslauer Bischöfe*. Breslau 1895.
- JUREČEK, M. – LUKÁŠ, F. – ZDAŘIL, A., *Od osvobození po dnešek*, in: Rudolf Zuber a kol., *Zlatohorsko včera a dnes*. Zlaté Hory 1975.
- KAFKA, Jan (ed.), *Rudné a uranové hornictví České republiky*. Ostrava 2003.

- KALENDA, František – PAVLÍK, Roman, *Vývoj geologické stavby zlatohorského revíru*, in: Zlatohorský rudní revír (minulost, současnost, budoucnost). Sborník přednášek z mezinárodní konference (eds. Vratislav Pecina – Josef Večeřa). Jeseník 2004, s. 27–37.
- KALOUS, Antonín, *Matyáš Korvín (1443–1490). Uherský a český král*. České Budějovice 2009.
- KAPRAS, Jan, *Testament knížete Přemka Opavského a jeho provedení*. Věstník Matice Opavské 15, 1907, s. 1–8.
- KASTNER, Karl, *Breslauer Bischöfe*. Breslau 1929.
- KAUSCH, Lothar – REINELT, Gustav – KUTZER, Josef, *Zuckmantel und sein Gerichtsbezirk. Ein Bildband von Land und Leuten*. Bietigheim-Bissingen 2004.
- KĄŻMIERCZYK, Józef, *Podkowy na Śląsku w X–XIV wieku*. Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk 1978.
- KINNE, Andreas – RELM, Thomas – RUMMER Matthias, *Frühneuzeitlicher Zinnseifenbergbau bei Carlsfeld, Erzgebirgkreis*. In: Aufbruch unter Tage. Stand und Aufgaben der montanarchäologischen Forschung in Sachsen. Internationale Fachtagung Dippoldiswalde 9. bis 11. September 2010 (Hrsg. Regina Smolnik). Dresden 2011, s. 86–89.
- KOČÍ DUDKOVÁ, Veronika – KOVÁČIK, Peter (eds.), *Paměť krajiny moravských a slezských Sudet v ohrožení*, Opava 2022.
- KOEBNER, Richard, *Der Widerstand Breslaus gegen Georg von Podiebrad*. Darstellungen und Quellen zur schlesischen Geschichte 22. Breslau 1916.
- KOLÁŘ, Jaroslav (red.), *Geografické názvoslovné seznamy OSN-ČR. Vyšší geomorfologické jednotky České republiky*. Český úřad zeměměřický a katastrální, Praha 1996.
- KOLÁŘ, František – ZEŽULA, Michal, *Die Straßen und Ringe im mittelalterlichen und frühneuzeitigen Opava/Troppau aus der archäologischen Sicht*. Wratislavia Antiqua, 13, 2011.
- KOŁODZIEJSKI, Stanisław, *Les éperos à mollette du territoire de la Petite Pologne au moyenâge*, in: Memoires Archeologiques, Lubin 1985, s. 161–179.
- KONEČNÝ, Pavel a kol., *Seznam nemovitých kulturních památek okresu Jeseník*. Olomouc 2001.
- KÖNIG, Bruno, *Die Bergregalitäts-Rechte der Breslauer Fürstbischöfe über die Goldbergwerke bei Zuckmantel*. Zeitschrift für Geschichte und Kulturgeschichte Österreichisch-Schlesiens 4/1909, s. 57–75.
- KÖNIG, Bruno, *Bergordnungen und Freiheiten der Breslauer Fürstbischöfe für die Goldbergwerke von Zuckmantel und Obergrund*. Zeitschrift für Geschichte und Kulturgeschichte Österreichisch-Schlesiens, 6/1910–11, No. 3/4; s. 131–168. Opava 1911.
- KOŘAN, Jan, *Přehledné dějiny československého hornictví. I*. Praha 1955.
- KOSIBA, Leokadia Ewa, *Zarys historii włókiennictwa na Dolnym Śląsku ze szczególnym uwzględnieniem gmin polskich Euroregionu Nysa*, in: Umělecká řemesla bez hranic. Kunstgewerbe ohne Grenzen. Rzemiosło artystyczne bez granic (eds. Rudolf Anděl – Volker Dudeck – Przemysław Wiater). Liberec 2000, s. 90–103.
- KOTRIS, Jan, *Rozčlenění revíru a průřez hornickou činností za působení RD*, in: Zlatohorský rudní revír (minulost, současnost, budoucnost). Sborník přednášek z mezinárodní konference (eds. Vratislav Pecina – Josef Večeřa). Jeseník 2004, s. 64–73.
- KOUŘIL, Pavel – PLAČEK, Miroslav, *Edelštejn a Leuchtenštejn – dva hrady u Zlatých Hor, okres Bruntál*. Časopis Slezského muzea, série B – vědy historické 37, 1988, s. 29–35.
- KOUŘIL, Pavel – PRIX, Dalibor, *Edelštejn*, in: Od gotiky k renesanci. Výtvarná kultura Moravy a Slezska 1400–1550. IV. Opava (ed. Kaliopi Chamonikola). Brno 1999, s. 53–55.
- KOUŘIL, Pavel – PRIX, Dalibor – WIHODA, Martin, *Středověké fortifikace a „Jesenická stezka“ v údolí Černé Opavy*. Archeologia historica, 23, 1998, s. 111–131.
- KOUŘIL, Pavel – PRIX, Dalibor – WIHODA, Martin, *Hrady českého Slezska*. Brno – Opava 2000.
- KOUŘIL, Pavel – WIHODA, Martin, *Hrad Edelštejn v sídelní a mocenské struktuře západního pomezí Moravy a Slezska*. Castellologia Bohemica 6 (ed. Tomáš Durdík). Praha 1998, s. 341–362.
- KOVÁČIK, Peter – SCHÖN, Mikuláš, *Zlaté Hory (okr. Jeseník). Náměstí Svobody, Polská ulice. Novověk. Město. Záchraný výzkum*. Přehled výzkumů 52-2/2003. Brno 2011, s. 211.
- KOZÁK, Petr, *Vzestup rodu Žerotínů. Život a odkaz Jana staršího ze Žerotína a z Fulneka*. Časopis Matice moravské CXXIV, 2005, s. 47–81.
- KRAJÍČ, Rudolf, *Sezimovo Ústí – archeologie středověkého poddanského města 3*, I. díl, II. díl. Praha 2003.
- KREUZ, Petr – Haraštová, Zuzana, *Nejmłodší popravená evropská čarodějnice? K otázce dětských obětí ve slezských čarodějnických procesech z let 1651–1652*. Slezský sborník CX, 2012, s. 5–26.
- KRUŽA, Tomáš, *Dějiny dolování ve Zlatých Horách (Cukmantlu) ve Slezsku*. Vlastivědný věstník moravský 13, 1958, s. 77–84, 149–155.
- KRUŽA, Tomáš – ŠIMON, Zdeněk, *K dějinám báňského podnikání ve Zlatých Horách*. Časopis Slezského muzea, série B – vědy společenské VI, 1957, s. 46–68.
- KUČA, Karel, *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. VIII. V–Ž*. Praha 2011.

- KUTAL, Albert a kol., *Průzkum umělecko historických památek v okresech hlučínském a jesenickém*. Slezský sborník 49, 1951, s. 589–590.
- LATZKE, Walter, *Die Besiedlung des Oppalandes im 12. und 13. Jahrhundert*. Zeitschrift des Vereins für Geschichte Schlesiens 72, 1938, s. 44–135.
- MAETSCHKE, Ernst, *Der Kampf um den Grenzwald zwischen den Herzögen und Bischöfen von Breslau im 13. Jahrhundert*. Zeitschrift des Vereins für Geschichte Schlesiens 62, 1928, s. 65–81.
- MALÝ, Karel a kol., *Dějiny českého a slovenského práva do roku 1945*. Praha 1997.
- MATYSKA, Josef, *Z historie města Zlatých Hor v letech 1850–1945*, in: Rudolf Zuber a kol., *Zlatohorsko včera a dnes*. Zlaté Hory 1975, s. 51–62.
- MENZEL, Josef Joachim, *Die schlesischen Lokationsurkunden des 13. Jahrhunderts*. Quellen und Darstellungen zur schlesischen Geschichte 19. Würzburg 1978.
- MENZEL, Josef Joachim, *Jura Ducalia. Die mittelalterlichen Grundlagen der Dominalverfassung in Schlesien*. Würzburg 1964.
- MERIAN, Matthaeus, *Topographia Bohemiae, Moraviae et Silesiae das ist Beschreibung vnd eigentliche Abbildung der Vornehmsten vnd bekantisten Stätte vnd Plätze in dem Königreich Boheim vnd einverleibten Landern, Mähren vnd Schlesien*. Franckfurt 1650.
- MIKULEC, Jiří, *Barokní náboženská bratrstva v Čechách*. Praha 2000.
- MONÍK, Martin – PLAŠTIAKOVÁ, Miroslava, *Zlaté Hory (k. ú. Zlaté Hory v Jeseníkách, okr. Jeseník)*. „Příčná“. Přehled výzkumů 48. Brno 2007, s. 522.
- MONÍK, Martin – PLAŠTIAKOVÁ, Miroslava – KOVÁČIK, Peter – CHEBEN, Michal, *Rýžoviště v údolí Zámeckého potoka ve Zlatých Horách / Alte Goldwäsche am Zámecký Bach bei Zlaté Hory (Zuckmantel)*, in: Stříbrná Jihlava 2007. Studie k dějinám hornictví a důlních prací, Archeologické výzkumy na Vysočině, Suplementum 1, Jihlava – Brno 2007, s. 76–81.
- MOORE, Peter D. – WEBB, David A. – COLLINGSON, Margaret E, *Pollen analysis*. Oxford 1991.
- MORAVEC, Zbyněk – BŘEČKOVÁ, Kateřina – KOČÁR, Petr – KOČÁROVÁ, Romana – SŮVOVÁ, Zdenka, *Dva odpadní soubory z 15. století. Předměty ze sbírek Ostravského muzea*. Ostrava 2021.
- MORÁVEK, Petr – VEČEŘA, Josef, *Zlatohorský rudní revír*, in: Petr Morávek a kol., *Stezkami zlatonosných revírů Čech a Moravy*. Praha 2017, s. 120–144.
- MÜLLER, Karel, *Zlatohorské pečeti a znak*, in: *Zlatohorský rudní revír (minulost, současnost, budoucnost)*. Sborník přednášek z mezinárodní konference (eds. Vratislav Pecina – Josef Večeřa). Jeseník 2004, s. 10–13.
- MÜLLER, Karel – ŽÁČEK, Rudolf a kol., *Opava. Historie, kultura, lidé*. Dějiny slezských měst. Dějiny českých, moravských a slezských měst. Praha 2006.
- MÜLLER, Max, *Ein Dokument den Goldbergbau im Zuckmantler Ländchen*. Zuckmantler Heimatbrief 79, Bietigheim, September 1988, roč. 20, s. 99–102.
- NALEPKA, Dorota – WALANUS, Adam, *POLPAL – Program for counting pollen grains, diagram plotting and numerical analysis*. Acta Palaeobotanica Supplementum 2, 2003, s. 659–661.
- NEUBAUEROVÁ, Michaela, *Počátky a rozkvět lázeňství ve Zlatých Horách*, in: XX. svatováclavské setkání v Jeseníku. Voda v Jeseníkách a na Jesenicku (ed. Květoslav Growka). Jeseník 2020, s. 11–18.
- NEUBAUEROVÁ, Michaela – Polách, Drahomír, *Zpráva o nevíře. O historii čarodějnických procesů Slezska a severozápadní Moravy. Raport o niewierze. O historii procesów czarownic Śląska i Północno-Zachodnich Moraw. Nachricht vom Unglaube. Von der Geschichte der Hexenprozesse in Schlesien und im Nordwesten von Mähren*. Šumperk 2010.
- NOVÁK, Jaromír, *Vývoj dolování na území jihovýchodního Opavska až do Bílé hory*. Časopis Slezského muzea, série B – vědy historické 28, 1979, s. 173–180.
- NOVÁK, Jaromír – ŠTĚPÁN, Václav, *Vývoj dobývání zlata ve zlatohorském rudném revíru do počátku 17. století*. Studie z dějin hornictví 15. Rozpravy Národního technického muzea 96, 1984, s. 71–95.
- NOVÁK, Jan – PETR, Libor – TREML, Václav, *Late-Holocene human-induced changes to the extent of alpine areas in the East Sudetes, Central Europe*. The Holocene 20, 2010, s. 895–905.
- NOVÁK, Jan – ABRAHAM, Vojtěch – HOUFKOVÁ, Petra – KOČÁR, Petr – VANĚČEK, Zdeněk – PEŠKA, Jaroslav, *History of the LitovelskéPomoraví woodland (NE Czech Republic): a comparison of archaeo-anthracological, pedoanthracological, and pollen data*. Quaternary International, 463, 2018, s. 352–362.
- OBŠUSTA, Petr, *Archeologické nálezy z lokalit Langepinge a Kunstschachte u Zlatých Hor (okr. Jeseník)*. Archeologia technica, 12, 2001, s. 79–81.
- OPRAVIL, Emanuel – PŘICHYSTAL, Antonín, *Poznatky k přírodnímu prostředí keltského oppida Staré Hradisko – Dřeviny z keltského oppida Staré Hradisko*. Časopis Moravského muzea – vědy společenské 77, 1993, s. 117–121.
- ORZECOWSKI, Kazimierz, *Terytorialne podziały na Śląsku. III. Wiek XIV i XV*. Kwartalnik Opolski 17, 1971, s. 83–105.

- ORZECOWSKI, Kazimierz, *Terytorialne podziały na Śląsku. IV. Podziały czasów jagiellońskich i habsburských*. Kwartalnik Opolski 18, 1972, s. 5–21.
- ORZECOWSKI, Kazimierz, *Historia ustroju Śląska 1202–1740*. Wrocław 2005.
- Ottův slovník naučný. 5. C – Čechůvky. Praha 1892.
- Panna Maria Pomocná – Maria Hilf Zlaté Hory 1993–1999. Mikulovice 1999.
- PÁLFFY, Géza, *A Thurzó család a Magyar Királyság arisztokráciájában. Egy különleges arisztokrata família Magyarországon*. Történelmi Szemle 53, 2011, s. 63–84.
- PAVELČÍK, Jiří, *Nálezy se staré Hackelbergské štoly u Horního Údolí (okr. Šumperk)*. Přehled výzkumů 1985. Brno 1987, s. 62.
- PELZEL, Franz Martin, *Geschichte Kaiser Karls des Vierten, Königs in Böhmen. I*. Dresden 1783.
- PETER, Karl, *Die Goldbergwerke bei Zuckmantel und Freiwaldau*, Zeitschrift des Vereins für Geschichte und Alterthum Schlesiens XIX, 1885, s. 35–62.
- PFITZNER, Josef, *Geschichte der Bergstadt Zuckmantel in Schlesien bis 1742*. Alois Scholz, 296 s. Zuckmantel 1924.
- PFITZNER, Joseph, *Besiedlungs-, Verfassungs- und Verwaltungsgeschichte des Breslauer Bistumlandes I. Bis zum Beginne der böhmischen Herrschaft*. Prager Studien aus dem Gebiete der Geschichtswissenschaft 18. Reichenberg i. B. 1926.
- PIERADZKA, Krystyna, *Ber (Beer, Behr, Beher, Bar), Kasper*, in: *Polski Słownik Biograficzny. I*. Kraków 1935, s. 443–444.
- PIETRZYK, Iwona, *Kancelaria i dokument Przemysławidów opawskich w XIV i początkach XV wieku*. Katowice 2008.
- POŠEPNÝ, František, *Das Goldvorkommen Böhmens und der Nachbarländer*. Archiv für die Praktische Geologie II. Freiberg in Sachsen 1894.
- PRASEK, Vincenc, *Překlad s výkladem na dílčí listy země Opavské z r. 1377*. 7. program českého vyššího gymnasia v Opavě. Opava 1890, s. 3–24.
- PRIX, Dalibor, *Vévoda Václav I. Opavský. Příspěvek k dějinám Opavského vévodství počátkem poslední čtvrtiny 14. století*. Acta historica et museologica Universitatis Silesianae Opaviensis 3/1997. Opava 1997, s. 54–89.
- PRIX, Dalibor, *Vévoda Václav II. Opavský. Ve stínu otce, husitů a bezvládní*. Časopis Slezského zemského muzea, série B – vědy historické 48, 1999, s. 152–223.
- PRIX, Dalibor, *Opava vrcholného středověku*, in: Karel Müller – Rudolf Žáček a kol., *Opava. Historie. Kultura. Lidé. Dějiny slezských měst. Dějiny českých, moravských a slezských měst*. Praha 2006, s. 57–95.
- PRIX, Dalibor, *Kostel sv. Martina do konce 18. století*, in: Petr Kozák – Dalibor Prix – Michal Zezula a kol., *Kostel sv. Martina v Bohušově*. Bohušov – Ostrava 2011, s. 85–200.
- PRIX, Dalibor – VEČEŘA, Josef – ZEZULA, Michal (eds.), *Těžba zlata na Bruntálsku. Montánní region pohledem mezioborového výzkumu*. Ostrava 2017.
- PTAK, Marian, *Zgromadzenia i urzędy stanowe księstwa nyskiego oraz innych posiadłości biskupstwa wrocławskiego*. Acta universitatis Wratislaviensis 982. Prawo 161. Wrocław 1988, s. 9–44.
- PULKRTOVÁ, Eva, *Sakrální památky na Zlatohorsku*. Sborník Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Olomouci 2006. Olomouc 2007, s. 29–31.
- PULKRTOVÁ, Eva, *Zlaté Hory, kostel Nanebevzetí Panny Marie, průzkum podkroví kostela a jeho vliv na poznání památky*. Sborník Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Olomouci 2012. Olomouc 2012, s. 112–119.
- PULKRTOVÁ, Eva, *Vodní tvrz v Jeseníku a farní kostel ve Zlatých Horách – přínos průzkumů krovových konstrukcí pro osvětlení stavebního vývoje historických objektů. Z průzkumu terénního památkáře*. Dějiny staveb. Sborník příspěvků z konference Dějiny staveb 2012. Plzeň 2013, s. 136–146.
- RADEK, David, *Itinerář Bolka V. Opolského*. Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka LXXI, 2016, s. 103–124.
- RADEK, David, *Bolek V. Opolský (okolo 1400 – † 1460). Život a legenda*. Opava 2018.
- RAMSEY, Christopher Bronk, *Bayesian analysis of radiocarbon dates*. Radiocarbon 51, 2009, s. 337–360.
- RAZÍM, Vladislav, *Středověká opevnění českých měst. 3. Katalog Morava a Slezsko*. Praha 2019.
- REIMER, Paula J. – WILLIAM, E. N. – AUSTIN, E. B. – BAYLISS, Alex – BLACWELL, Paul G. – BRONK RAMSEY, Christopher, ... TALAMO, Saira (2020). *The IntCal20 northern hemisphere radiocarbon age calibration curve (0–55 cal kBP)*. Radiocarbon, 62, 2020, s. 725–757, doi: 10.1017/RDC.2020.41.
- ŘÍHOVSKÝ, Jiří, *Nález středověké keramiky ve Zlatých Horách*. Přehled výzkumů 1957. Brno 1958, s. 113.
- ROSENECK, Reinherd (Hrsg.), *Der Rammelsberg. Tausend Jahre Mensch - Natur - Technik*. Goslar 2001.
- RÜCKERT, Emil, *Die Pfalhbauten und Völkerschichten Osteuropas besonders der Donaufürstenthümer*. – A. Stubers Buchhandlung 76 s. Würzburg 1869.
- RŮŽKOVÁ, Jiřina – ŠKRABAL, Josef a kol., *Historický lexikon obcí České republiky. I*. Praha 2006.

- SCHALLER, Jaroslaus, *Topographie des Koönigreichs Boöhmen, darinn alle Staedte, Flecken, Herrschaften, Schloßer, Landgueter, Edelsitze, Klooster, Doerfer, wie auch verfallene Schloßer und Staedte unter den ehemaligen, und jetzigen Benennungen samt ihren Merkwuerdigkeiten beschrieben werden*. XV. Koöniggrazer Kreis. Prag – Wien 1790.
- SCHOLZ, Bernhard W., *Das geistliche Fürstentum Neisse. Eine ländliche Elite unter der Herrschaft des Bischofs (1300–1650)*. Köln – Weimar – Wien 2011.
- SCHOLZ, Volkmar, *Versuch einerbeschreibender Rekonstruktion der Bergbautechniken und Abbautechnologien im hochmittelalterlichen Bergbau von Dippoldiswalde – Pokus o popisnou rekonstrukci hornických technologií a technologií těžby ve vrcholně středověkém dolu v Dippoldiswalde*. In: ArchaeoMontan 2012. Erkunden – Erfassen – Erforschen. Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege, Beiheft 26 (Hrsg. Regina Smolnik). Dresden 2013, s. 237–248.
- SCHWEINGRUBER, Fritz Hans. *Mikroskopische Holzanatomie*. Zug 1978.
- SKÁCEL, Jaroslav, *K počátkům novodobého geologicko-ložiskového průzkumu v Jeseníkách*, in: Zlatohorský rudní revír (minulost, současnost, budoucnost). Sborník přednášek z mezinárodní konference (eds. Vratislav Pecina – Josef Večeřa). Jeseník 2004, s. 54–57.
- SKŘIVÁNEK, František – Tovačovský, Jaroslav, *Vratislavští biskupové v dějinách Slezska se zvláštním zřetelem na jejich životopisy a heraldiku*. Praha 2004.
- SLIVKA, Michal, *Vita contemplativa ako protiklad k vita activa*. Archaeologia historica, 15, 1990.
- SMRŽ, Jiří, *Cechy v pražských městech od prvních zpráv ve 13. století až do jejich zrušení v roce 1860*. Praha 2019.
- SPĚVÁČEK, Jiří, *Jan Lucemburský a jeho doba 1296–1346. K prvnímu vstupu českých zemí do svazku se západní Evropou*. Praha 1994.
- STARÝ, Marek, *Ducatus, nebo Terra? (Na okraj 700. výročí vzniku Opavského vévodství)*. Právněhistorické studie 49/1, 2019, s. 25–61.
- STARÝ, Marek, *Opavští Přemyslovci. Genealogie posledních generací českého královského rodu*. Opava 2021.
- STASIEWSKI, Bernhard, Lorenz, *Bischof von Breslau*, in: Neue Deutsche Biographie 15. Locherer – Maltza(h)n (ed. Fritz Wagner). Berlin 1987, s. 168–169.
- STASZEWSKI, Jacek, *August II Mocny*. Wrocław – Warszawa – Kraków 1998.
- STEINBECK, Aemil, *Geschichte des schlesischen Bergbaues, seiner Verfassung, seines Betriebes. I–II*. Breslau 1857.
- STENZEL, Gustav Adolf, *Geschichte Schlesiens. I. Von der ältesten Zeiten bis zum Jahre 1355*. Breslau 1853.
- STOLARCZYK, Tomasz. *Der Bergbau in Niederschlesien in 13. 14. Jahrhundert – der archäologische Forschungsstand*. In: Transformationsprozesse im hohen Mittelalter (eds. Eike Gringmuth-Dallmer – Jan Klápště), Praehistorica, Supplementum 1, Praha 2012, s. 655–678.
- ŠIGUT, František, *Městský formulář opavský z počátku 14. století*. Slezský sborník LX, 1962, s. 97–107, 389–396.
- ŠOPÁK, Pavel, *Zlaté Hory 1850–1914. Stavební kultura města jako svědectví modernizačních procesů*, in: XIV. svatováclavské setkání v Jeseníku. Rozkvět Jesenicka v letech 1848–1918 (ed. Květoslav Growka). Jeseník 2014, s. 60–71.
- ŠREINOVÁ, Blanka – KRÁLOVÁ, Jana – KNĚSL, Ilja – ULMANOVÁ, Jana – DOLNÍČEK, Zdeněk – ŠREIN, Vladimír, *Výzkum archeologických artefaktů z Kaňku u Kutné Hory*. Bulletin Mineralogie Petrologie, 2019/2, s. 383–393.
- ŠTĚPÁN, Václav, *Neznámá mapa zlatohorského panství*. Vlastivědné listy Slezska a severní Moravy 23/1, 1997, s. 36–37.
- ŠTĚPÁN, Václav, *Světoběžník*. Havlíčkovobrodsko. 13. Vlastivědný sborník. Havlíčkův Brod 1997, s. 3–49.
- ŠUSTA, Josef, *Počátky lucemburské 1308–1320. Dvě knihy českých dějin. Kus středověké historie našeho kraje. 2*. Praha 1935².
- TOMASCHEK, Johann Adolph, *Der Oberhof Iglau in Mähren und seine Schöffensprüche aus dem XIII–XVI. Jahrhundert*. Innsbruck 1868.
- TOMASCHEK, Johann Adolph, *Das alte Bergrecht von Iglau und seine bergrechtlichen Schöffensprüche*. Innsbruck 1897.
- TOMÁŠEK, Martin (red.), *Péče o archeologické nemovité a movité dědictví v krajině České republiky ohrožené těžbou lesa*. Národní památkový ústav 2022 (v tisku).
- TUREK, Adolf – JISL, Lumír, *Ostravsko za česko-uherské války ve světle písemných pramenů i archeologických nálezů*. Časopis Slezského muzea, série B – vědy společenské III, 1953, s. 1–24.
- TYMONOVÁ, Markéta, *Archeologické doklady každodenního života obyvatel hradu Cvilína v období středověku a raného novověku*. Archaeologia historica, 35, 2010, s. 63–79.
- UHLÍŘ, Dušan, *Exil vratislavského biskupa Filipa Gottharda Schaffgotsche na Jánském Vrchu*, in: Polská papežská nunciatura v Opavě. Slezsko v církevních dějinách 18. století (ed. Zdeněk Jirásek). Acta Historica Universitatis Silesianae Opaviensis. Supplementa V. Opava 2009, s. 25–30.
- VEČEŘA, Josef, *Toponomie dolů ve Zlatých Horách*, in: Dějiny dolování ve Slezsku. Zlaté Hory 1991, s. 9–55.

- VEČEŘA, Josef a kol., *Zlatohorský rudní revír. Průvodce hornickou naučnou stezkou*. Zlaté Hory 1994.
- VEČEŘA, Josef, *Předběžné výsledky kategorizace pozůstatků dolování ve Zlatých Horách*, Geologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku v r. 1994. Brno 1995, s. 118–120.
- VEČEŘA, Josef, *Těžba zlata ve Zlatých Horách 1653-1720*. Terra. Sborník Montanisticko – geologické nadace 2, 1996, s. 58–62.
- VEČEŘA, Josef, *Typologie povrchových tvarů vzniklých těžbou rud a jejich časové zařazení*. Terra. Sborník Montanisticko – geologické nadace 3, 1997, s. 14–23.
- VEČEŘA, Josef, *Nejvýznamnější doklady hornictví v Jeseníkách*. Hornická Příbram ve vědě a technice, sekce T – Tradice a historické památky českého hornictví, T 15, 1998, s. 1–9.
- VEČEŘA, Josef, *Návrh klasifikace povrchových montánních útvarů*. Terra. Sborník Montanisticko – geologického nadačního fondu 5, 1999, s. 30–31.
- VEČEŘA, Josef: *Historie dolování ve zlatohorském rudním revíru*. Jesenicko, vlastivědný sborník 2002, č. 3, s. 18–31. Jeseník 2002.
- VEČEŘA, Josef: *Historická produkce zlata Zlatohorského rudního revíru*, in: Zlatohorský rudní revír (minulost, současnost, budoucnost). Sborník přednášek z mezinárodní konference (eds. Vratislav Pecina – Josef Večeřa). Jeseník 2004, s. 14–22.
- VEČEŘA, Josef, *Může být zlatohorský rudní revír turistickým centrem?* in: Zlatohorský rudní revír (minulost, současnost, budoucnost). Sborník přednášek z mezinárodní konference (eds. Vratislav Pecina – Josef Večeřa). Jeseník 2004, s. 102–103.
- VEČEŘA, Josef, *Přehled dosavadních podkladů ke Zlatým Horám*, in: Zlatohorský rudní revír (minulost, současnost, budoucnost). Sborník přednášek z mezinárodní konference (eds. Vratislav Pecina – Josef Večeřa). Jeseník 2004, s. 104–150.
- VEČEŘA, Josef, *Těžba zlata v druhé polovině 17. stol. ve Zlatých Horách*. Archeologia technica 16, s. 91-93. Technické muzeum, Brno 2005.
- VEČEŘA, Josef, *Kolonizační snahy ve 13. století a nerostné bohatství Jeseníků*. Forum Urbes Medii Aevi VIII/1–2. Počátky měst ve střední Evropě. Příspěvky z konference FUMA z let 2009–2012 (ed. Zdeněk Měřinský). Brno 2014, s. 16–21.
- VEČEŘA Josef, *Hornická železnice – návrh popisu a členění*. Archeologia technica, 29, 2018.
- VEČEŘA, Josef a kol., *Návrh popisu a vyhodnocení historických hornických děl*. Praha 2021.
- VEČEŘA Josef, – VEČEŘOVÁ Viera, *Byly ve Zlatých Horách valouny se zlatem raritou?* – Minerál 6/1998, č. 3, s. 198 – 200. Brno 1998.
- VEČEŘA, Josef – VEČEŘOVÁ, Viera, *Hornické naučné stezky zlatohorského rudního revíru*. Praha 2007.
- VEČEŘA, Josef – VEČEŘOVÁ, Viera, *Hornická osada ve zlatohorském rudním revíru – „Erlitz“ nebo Altenberg*. Archeologia technica 18, 2007, s. 60–63.
- VEČEŘA, Josef – VEČEŘOVÁ, Viera, *Průvodce Zlatohorskou a Údolskou hornickou naučnou stezkou*. Zlaté Hory – Vrbno p. Pradědem 2009.
- VEČEŘA, Josef – VEČEŘOVÁ, Viera, *Hornická naučná stezka (HNS) ve zlatohorském rudním revíru*. Terra. Sborník Montanisticko – geologického nadačního fondu 6, Jeseník 2000, s. 9–26.
- VEČEŘA, Josef – VEČEŘOVÁ, Viera: *Historie zlatohorských dolů. History of mining in Zlate Hory*. Jeseník 2010.
- VEČEŘOVÁ, Viera, *Obnova zlatohorských dolů po třicetileté válce*, in: VI. svatováclavské česko-polsko-německé setkání v Jeseníku 2006. Sborník referátů (ed. Květoslav Growka). Jeseník 2006, s. 67–72.
- VEČEŘOVÁ, Viera – VEČEŘA, Josef, *Jesenické zlaté stezky*. Jeseník 2001.
- VEČEŘOVÁ, Viera – VEČEŘA, Josef, *Evidence pozůstatků po těžbě rudních surovin v Jeseníkách*. Sborník Státního památkového ústavu v Ostravě 2001. Ostrava 2002, s. 138–143.
- VRÁNA, Jakub, *Zlaté Hory (okr. Jeseník). Farní kostel Nanebevzetí Panny Marie*. Přehled výzkumů 45/2003. Brno 2004, s. 248.
- WEINELT, Herbert, *Die Burgruine Leuchtenstein*. Altvater LIV/5–6, 1935, s. 1–3.
- WEINELT, Herbert, *Probleme schlesischer Burgenkunde, gezeigt an den Burgen des Freiwaldauer Bezirkes*. Darstellungen und Quellen zur schlesischen Geschichte 36. Breslau 1936.
- WERNHER, Friedrich Bernhard, *Silesia in Compendio seu Topographia das ist Praesentatio und Beschreibung des Herzogthums Schlesiens ... Pars I.* (Bez místa a data). Uloženo: Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu – Oddział Rękopisów, sign. IV F 113 b wol. 1.
- WIHODA, Martin, *Mikuláš I. Opavský mezi Přemyslovci a Habsburky*. Český časopis historický 99, 2001, s. 209–230.
- WIHODA, Martin, *Vladislav Jindřich*. Knižnice Matice moravské 21. Brno 2007.
- WOJTUCKI, Daniel, *Kat i jego warsztat pracy na Śląsku, Górnych Łużycach i w hrabstwie kłodzkim od początku XVI. do połowy XIX. wieku*. Warszawa 2014.

- WOJTUCKI, Daniel, *Magia posthuma. Procesy i egzekucje zmarłych na Śląsku i Morawach w XVI–XVIII wieku*. Wrocław 2022.
- WÓŁKIEWICZ, Ewa, *Rezydencja biskupów wrocławskich w Nysie*, in: *Rezidence a správní sídla v zemích České koruny ve 14–17. století. Korunní země v dějinách českého státu III. Sborník příspěvků z mezinárodního kolokvia konaného ve dnech 29–31. března 2006 v Clam-Gallasově paláci v Praze* (eds. Lenka Bobková – Jana Konvičná). Praha 2007, s. 301–318.
- WÓŁKIEWICZ, Ewa, *Curia episcopalis. Organizacja rezydencji biskupów wrocławskich w późnym średniowieczu*, in: *Dom, majątek, klient, sługa. Manifestacja pozycji elit w przestrzeni materialnej i społecznej (XIII–XIX wiek)* (eds. Marcin Rafał Pauk – Monika Saczyńska). Warszawa 2010, s. 81–110.
- WÓŁKIEWICZ, Ewa, *Der Zorn des Bischofs. Konflikte der Breslauer Bischöfe mit ihren Untertanen im Spätmittelalter*, in: *Przewyciężanie konfliktów i ustanawianie pokoju w średniowieczu. Konfliktbewältigung und Friedensstiftung im Mittelalter* (eds. Roman Czaja – Eduard Mühle – Andrzej Radziwiński). Toruń 2012, s. 253–275.
- WÓŁKIEWICZ, Ewa, *Episcopus ambulans. Formy i organizacja podróży biskupów wrocławskich w późnym średniowieczu*, in: *Samotrzeć, w kompanii czy z orszakiem? Społeczne aspekty podróżowania w średniowieczu i w czasach nowożytnych* (eds. Monika Saczyńska – Ewa Wólkiewicz). Warszawa 2012, s. 83–109.
- WÓŁKIEWICZ, Ewa, *Ego, qui principis ordine dego. Das Problem der fürstlichen Titulatur der Breslauer Bischöfe im 14–15. Jahrhundert*, in: *Legitimation von Fürstendynastien in Polen und dem Reich. Identitätsbildung im Spiegel schriftlicher Quellen (12–15. Jahrhundert)* (eds. Grischa Vercamer – Ewa Wólkiewicz). Wiesbaden 2016, s. 305–318.
- WYCZAŃSKI, Andrzej, *Między kulturą a polityką. Sekretarze królewscy Zygmunta Starego (1506–1548)*. Warszawa 1990.
- ZAPLETAL, Ladislav, *Geografie sejpových pahorků na Zlatohorsku*. Sborník prací University Palackého (Olomouc), Geografie, Geologie 17/1978, č. 58, s. 227–249. Olomouc 1979.
- ZELINGER, Oldřich a kol., *RD Jeseník 1958–1998*, in: *RD Jeseník*. Jeseník 1998, s. 9–12.
- ZEZULA, Michal – MORAVEC, Zbyněk – KOČÁR, Petr – SŮVOVÁ, Zdenka, *Archeologické výzkumy na Masarykově náměstí v Ostravě a jejich výpověď k vývoji, hmotné kultuře a životnímu prostředí města ve středověku a raném novověku*, in: *Ostrava. Příspěvky k dějinám a současnosti Ostravy a Ostravska* 24, 2009, s. 538–579.
- ZEZULA, Michal – BRHELOVÁ, Jana – KOČÁR, Petr – PETR, Libor – VEČEŘA, Josef, *Archeologický výzkum rýžoviště v Nové Vésce (m. č. obce Staré Město, okr. Bruntál)*. *Archaeologia historica* 46, 2, 2021, s. 487–511.
- ZIVIER, Ezechiel, *Akten und Urkunden zur Geschichte des Aschesischen Bergwesens*. *Oesterreichische Zeit*. Katowice 1900.
- ZUBER, Rudolf a kol., *Jesenicko v období feudalismu do roku 1848*. Ostrava 1966.
- ZUBER, Rudolf, *Osídlení Jesenicka do počátku 15. století*. Opava 1972.
- ZUBER, Rudolf a kol., *Zlatohorsko včera a dnes (1224–1974)*. Zlaté Hory 1975.
- ZUBER, Rudolf, *Zlaté Hory v období feudalismu*, in: *Rudolf Zuber a kol., Zlatohorsko včera a dnes*. Zlaté Hory 1975, s. 9–24.
- ZUBER, Rudolf, *Zlatohorský mincmistr Jan Jakub Husser*. *Jesenicko. Vlastivědný sborník* 7, 2006, s. 27–33.
- Zuckmantel mit den Dörfern Hermannstadt, Endersdorf, Obergrund, Niedergrund und Reihwiesen. Ein Heimatbuch* (ed. Wolfgang Titze). Bietigheim-Bissingen 1995.
- ZYCHA, Adolf, *Das Böhmisches Bergrecht des Mittelalters auf Grundlage des Bergrechts von Iglau. 1. Die Geschichte des Iglauer Bergrechts und die böhmischen Bergwerksverfassung*. Berlin 1900.
- ZYCHA, Adolf, *Das Böhmisches Bergrecht des Mittelalters auf Grundlage des Bergrechts von Iglau. 2. Die Quellen des Iglauer Bergrechts*. Berlin 1900.
- ŽEMLIČKA, Josef, *Přemysl Otakar I. Panovník, stát a česká společnost na prahu vrcholného feudalismu*. Praha 1990.

Internetové zdroje

- Deutsche Biographie*, <https://www.deutsche-biographie.de/>, [25. 11. 2022].
- DUDOVÁ, Lydie – HÁJEK, Michal – PETR, Libor – JANKOVSKÁ, Vlasta, *Holocene vegetation history of the Jeseníky Mts: deepening elevational contrast in pollen assemblages since late prehistory*. Accepted manuscript online, 2018, doi: 10.1111/jvs.12612.
- HORÁKOVÁ, Sabina, *Mgr. Zdeněk Brachtl – život a dílo (1953–1999)*. Diplomová práce obhájená na Katedře pomocných věd historických a archivnictví Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové, dostupné z <https://theses.cz/id/bcqv6z/STAG93853.pdf> [1. 12. 2022].